

**Friends of
the Earth
Europe**

ПОСТИГАНЕ НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Съвместно становище на природозащитни НПО
относно Европейската регионална политика
след 2006

Май 2004

Резюме

Становището е подготвен от коалиция от природозащитни организации - BirdLife International, CEE Bankwatch Network, CEEWEB, Friends of the Earth Europe, Milieucontact Oost-Europa and WWF. Природозащитните НПО са на мнение, че устойчивото развитие трябва да бъде център на регионалната политика на Европейския Съюз. Документа цели да повлияе на съставянето на новите правила за Структурните и Кохезионния фондове за следващия програмен период (2007-2013). Становището прави практически препоръки гарантиращи използването на Фондовете за постигането на целите на Стратегията за устойчиво развитие (СУР)¹ на ЕС.

Препоръките се отнасят към подготовката и договарянето на програмите за Структурните фондове:

1. Основните цели в Стратегията за устойчиво развитие трябва да формират и направляват реформата на правилата за Структурните и Кохезионния фондове.
2. Европейската Комисия трябва да издаде ръководство за Стратегическа оценка за въздействие върху околната среда (СОВОС) за плановете и програмите на Структурните фондове.
3. Структурните и Кохезионния фондове трябва законово да бъдат задължени да защитават и подобряват околната среда.
4. Комисията и страните членки, трябва да направят така, че природозащитните и социалните цели, бидейки част от устойчивото развитие да получат достатъчно финансиране от фондовете.

И към механизмите за изпълнение:

5. Управлението и наблюдението на фондовете трябва да бъде прозрачно и отговорно.
6. Природозащитните НПО трябва да получат еднакво представителство наред с икономическите и социалните партньори.
7. Трябва да бъде осигурена равнопоставеност на икономическите, природозащитните и социалните цели и индикатори;
8. Комисията трябва да приеме предохранителен подход и да спира средствата по Структурните и Кохезионния фондове в случаите когато са налице ясни признаци, че даден проект ще бъде вреден за околната среда.

---

¹ Устойчива Европа за един по-добър свят: Европейска стратегия за устойчиво развитие, COM(2001) 264 Final

I. Въведение

1. Коалицията от природозащитни НПО - BirdLife International, CEE Bankwatch Network, CEEWEB, Friends of the Earth Europe, Milieukontakt Oost-Europa and WWF – представляваща своите партньори в ЕС-25 има дългогодишен опит в организиране на кампании, консултиране, наблюдение и работа върху проекти от Структурните фондове, Кохезионния фонд и пред-присъединителните инструменти.
2. Нашето намерение е да поставим целите на Стратегията за Устойчиво развитие в сърцето на реформата на регионалната политика на ЕС за периода 2007-2013, и в бъдеще. Затова ние:
  - определихме **нашата визия** за устойчивото развитие на Европейските региони;
  - вземем под внимание **съществуващата рамка** за устойчива регионална политика, и
  - предложихме **четири стъпки за постигането на устойчиво развитие**.
3. Тези четри стъпки се състоят в **интегрирането** на околната среда и устойчивостта във всички области на регионалната политика на ЕС; **добавянето на полза** към управлението на естествените ресурси; насърчаване на **партньорството** с гражданското общество и **оценяването** на напредъка към постигане на целите на устойчивото развитие.

I. Визията на НПО относно устойчивото развитие на европейските региони

4. Понастоящем моделите на производство и консумация в нашето общество не са устойчиви. Доказателствата за това са навсякъде около нас - изправени сме пред последиците от промяната в климата, намаляващото биоразнообразие, нарастващата миграция към богатите страни, а също така пред разширяващото се различие в богатството и благосъстоянието между и във страните членки на Европейския съюз.
5. Регионалните политики не са адаптирани към необходимостта за промяна. Сложността, пространственото разпределение и времевия мащаб на въпроса изискват фундаментална промяна на нашето разбиране за 'развитие'. Природозащитните организации вярват, че целта на развитието е да се постигне качествено подобрене на живота на хората, при което икономическия, социалния и природния напредък става в границите на екологичните лимити на Земята. От наша гледна точка, **главните цели на Стратегията за устойчиво развитие на ЕС трябва да оформят и направляват целите на регионалната политика на ЕС**.
6. Смисъл на развитието не може да бъде икономическия разтеж сам по себе си. Ако консумацията на ресурси в Европа продължи със същите темпове ние ще изложим на риск способността на бъдещите поколения да посрещат своите нужди. **Това означава, че устойчивото използване на ресурсите – предела на които е обусловен по всяко време от екологичния капацитет на отделния ресурс – е предварително изискване за всяко дългосрочно развитие**.
7. Човешките нужди включват: заетост, образуване и обучение, здраве, достъп до здрава природна среда, положителна регионална идентичност, отговорно и споделено управление, и още.... Регионалната политика на ЕС и нейните инструменти, Структурните и Кохезионния фондове, трябва да помага на регионите да реализират справедлив дял от техните възможности за задоволяване на нуждите си, същевременно намалявайки и елиминирайки неустойчивите модели на производство и потребление и използвайки предпазителния подход към опазването на околната среда. Природозащитните

организации не приемат БВП², като единствен индикатор за степента на икономическо и социално сближаване в ЕС.

8. Новите правила за управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд трябва да гарантират, че бъдещите проекти ще спомогнат за постигането на целите на СУР. Ние призоваваме Комисията да развие допълнително и да даде приоритет на следните области, вече споменати в Третия доклад за икономическо и социално сближаване³ (Доклада за сближаване):

- подкрепа за изпълнението на законодателството за околна среда на ЕС
- подкрепа за постигането на целите от Киото относно промяната в климата (чрез енергийната ефективност и възобновяемата енергия)
- подкрепа за модели на развитие, осигуряващи икономически растеж без да се прави компромис с околната среда
- подкрепа за природно устойчиви начини за придвижване
- подкрепа за изпълнението на Рамковата директива за водите
- подкрепа за управлението на мрежата НАТУРА 2000⁴

9. Ние, долуподписаните НПО, смятаме че Европейската Комисия трябва да играе основна роля в договарянето на правилата и указанията за Структурните и Кохезионните фондове през 2007-2013 за да гарантира, че регионалните нужди се задоволяват в рамките на устойчивото развитие и е напълно взето под внимание природозащитното законодателство на ЕС. Още повече, че Комисията е в отговорната позиция да обезпечи базирането на бъдещия програмен период на: интеграция (виж параграфи 15-17), добавяне на полза към устойчивото развитие (виж параграфи 18-22), партньорство (виж параграфи 23-25) и оценка (виж параграфи 26-31).

II. Европейската рамка за устойчива регионална политика

10. Устойчивото развитие е нещото, за което всички сме съгласни че е важно. В същност, то е спешна необходимост, изискваща институционални и финансови ангажименти. Ние всички трябва да **действаме и разходваме** според принципите на устойчивото развитие. Това беше признато и изтъкнато в **член 2 на Европейския договор**, на **Съвета на Министрите в Гьотеборг през 2001** и в последвалата **Европейска Стратегия за устойчиво развитие (СУР)**.

11. **Финансовата перспектива за 2007-2013⁵ и Третия доклад за икономическо и социално сближаване** представят възможните перспективите за регионално развитие на ЕС. Тези перспективи са обръкващи понеже се опитват да следват две **съревноваващи се и често противоречащи си стратегии**: от една страна стремежа за разтеж, възприет на Съвета на Министрите в Лисабон през 2000⁶, и от друга аспектите свързани с околна среда от Стратегията за устойчиво развитие. Въпреки, че Доклада за сближаване внася идеята за добавянето на полза към устойчивото развитие, конкурентноспособността и икономическата устойчивост ясно доминират над интересите на околната среда.

12. СУР беше въведена в Стратегията от Лисабон в следствие на Съвета на Министрите в Гьотеборг през 2001. Аспектите, свързани с околната среда, по същия начин са **притурени** към предложенията за регионална политика на Комисията. СУР

² Брутен вътрешен продукт (БВП)

³ Ново партньорство за сближаване, обединение, съревнование и сътрудничество, COM(2004) 0107

⁴ Мрежа от места за защита на застрашени местообитания и видове, която покрива повече от 15% от територията на ЕС, установена съгласно Директивите за птиците и местообитанията на ЕС

⁵ Изграждането на нашето общо бъдеще: предизвикателства на политиката и бюджетни мерки на разширения Съюз 2007-2013, COM(2004) 101 final.

⁶ Стратегията от Лисабон за икономическо, социално и природно възстановяване, http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/index_en.html

идентифицира стратегически цели за отделянето на разрушаването на околната среда и ресурсите от икономическото и социално развитие. Една от целите набелязани на Съвета в Гьотеборг е да се ‘опазват и възстановяват естествените системи и да се спре загубата на биоразнообразие към 2010’⁷.

13. Ключа към устойчивото развитие е интеграцията. **Член 6** на Европейския договор, **Процеса от Кардиф и Шестата програма за действие в областта на околната среда**⁸ (6ПДОС) подчертават нуждата от интегрирането на околната среда в другите политики. 6ПДОС окуражава реформата и постепенното отстраняване на субсидиите, които имат негативни последици за околната среда и са несъвместими с устойчивото развитие. **Следователно, целите на Стратегията за устойчиво развитие на ЕС трябва да бъдат неделима част, а не допълнение, към настоящата и бъдещата регионална политика на ЕС.**

III. Четири стъпки към осигуряването на устойчиво развитие

14. Ние вярваме, че има четири основни стъпки за да може регионалната политика на ЕС да доведе до постигане на целите на СУР. Първите две стъпки (интеграция и добавяне на полза за устойчивото развитие) са свързани с програмни промени. Трета и четвъртата стъпка (принципа на партньорство и оценка) се фокусират върху механизмите необходими за изпълнение на предлаганите програмни промени.

Стъпка 1: Интеграция

15. **Структурните фондове и Кохезионния фонд трябва напълно да спазват законодателството за околна среда на ЕС и да изпълняват целите на СУР.** Това е особено важно, като се има в предвид мащабността и дългосрочния ефект на тези фондове. В процедурите трябва да бъдат заложи изисквания за прилагане на законодателството и СУР, които да ръководят планирането, програмирането и наблюдението на регионалните програми⁹, и осъществяването на проектите по структурните и кохезионния фондове. Въпреки това природозащитните НПО очакват, че Европейската комисия ще поддържа принципите на устойчиво развитие и в предстоящите преговори с страните членки и когато започне изпълнението на проектите през 2007-2013.
16. **Комисията трябва да подпомогне интегрирането на околната среда, чрез създаването на ръководство за Стратегическа оценка за въздействие върху околната среда (СОВОС) за планове и програми свързани със Структурните фондове.** Директивата за СОВОС 2001/42/ЕС трябва да започне да се изпълнява от страните членки от 21 юли 2004. Директивата се отнася до определени планове и програми в страните членки след 2006, включително и тези съ-финансирани от Структурните фондове на ЕС. Ако се прилага систематично и коректно, СОВОС е силно средство за минимизирането на риска от одобряване на проекти увреждащи околната среда. В рамките на сегашния програмен период би трябвало да бъде предоставена техническа помощ за да се подпомогне подготовката и обучението на обществения и частния сектор за провеждането на СОВОС за бъдещите планове и програми.
17. **Прилагане на наученото от текущите програми и инициативи на Общността.** Всеки седем години реформата на правилата на Структурните фондове поставя нови предизвикателства пред вземащите решения. С цел да се извлече полза от наученото през този програмен период, трябва да бъде установена ясна връзка между

⁷ Заключение от Президеството, Гьотеборг, 15 и 16 юни 2001

⁸ Околна среда 2010: нашето бъдеще нашия избор, 1600/2002/ЕК

⁹ За цел 1, цел 2 и цел 3

настоящите цели, инициативи и новаторски дейности на Общността и новите правила. Например, ако програмата Лидер бъде развивана по-нататък, то тогава научено би трябвало да се приложи и за Структурните и Кохезионния фондове, а също така и за бъдещите мерки за развитие на селските райони. При съставянето на бъдещите планове и програми трябва да се отразят основните качества на програмата:

- подход от долу на горе;
- внедряване в местната икономика;
- множество от заинтересовани страни;
- новаторски проекти;
- подпомагане на устойчивото развитие, и
- възможности за отпускане на малки субсидии, които се разходват по лесно от бенефициентите.

Стъпка 2: Добавяне на полза за устойчивото развитие

18. **Да не се прави нищо не е опция.** В предстоящата рамка на регионалната политика Комисията сама предлага да има много по-малка роля в управлението на фондовете¹⁰. Следователно, тя ще има по-малко ръководни и контролни функции създавайки опасността страните членки да приемат опазването на околната среда като възможна екстра, а не като задължение. Все пак, неотдавнашните наводнения в Франция, Германия и Полша ясно показваха огромната цена на изхвърянето на опазването и управлението на природните ресурси от регионалните планове. Следователно природозащитните и социалните цели трябва да получат достатъчен дял в използването на фондовете. Европейската комисия и страните членки трябва да вземат под внимание огромните икономически, социални и природни ползи от използването на Структурните и Кохезионния фондове за изпълнението на съгласуваните мерки за опазване на околната среда, като например Рамковата директива за водите (РДВ). РДВ е базирана на концепцията за интегрирано управление на водните басейни. Съ-финансирането на дейностите необходими за изпълнение на директивата (анализи на биологичното състояние, оценки, планове за управление, нужди от персонал и др.) би помогнало за намаляването на риска от големи наводнения в бъдеще.
19. **Опазване и увеличаване на природните ресурси.** В съответствие с целите на СУР за спиране на загубата на биоразнообразие до 2010 и международните отговорности поети с Конвенцията за биологично разнообразие, Структурните и Кохезионния фондове трябва да помагат за запазването на биоразнообразието. Ключ за постигане на тези цели е съ-финансирането на мрежата НАТУРА 2000. В новите правила за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд е необходимо да подпомагат управлението на мрежата НАТУРА 2000 (за изпълнение на планове за управление, обучение, образуване, закупуване на земя и други основни инвестиционни дейности). Страните членки трябва да демонстрират как възнамеряват да финансират мрежата от подходящи източници, включително Структурните и Кохезионния фондове. Комисията не трябва да одобрява планове и програми и да отпуска фондове преди да се увери, че е осигурено подходящо обезпечаване.
20. **Промяна на стила на живот на хората и начините за правене на бизнес.** Настоящите модели на производство и консумация се осланят сериозно на неустойчив растеж на автомобилния и въздушния транспорт. До сега транспортната част на Кохезионния фонд бе използвана изключително за финансиране на разрастването на Транс-европейската транспортна мрежа (ТЕМ-Т) и то главно пътища водещи до допълнителна загуба на ценни местобитания, проблеми с замърсяването на

¹⁰ Извън областите на цел 1.

въздуха, глобално затопляне и т.н. Природозащитните НПО вярват, че приоритети на Кохезионния фонд за финансиране на транспортния сектор трябва да бъдат радикално сменени в съответствие с СУР. Правилата за новия Кохезионен фонд трябва да дадат приоритет на мерки, които съдействат за устойчивото използване на транспорта, в рамките на управлението на търсенето. Отправна точка трябва да бъдат нуждите и потенциала на региона сам по себе си, преди развитието на междуградските връзки. Дейностите трябва да включват поправка и подновяване на съществуващата инфраструктура – градски обществен транспорт, железници, пътища и морски транспорт – и връзка между различните начини за придвижване

21. **Максимизиране на новите възможности.** Целите от Киото, до 2012 да се намалят с 8% емисиите на парникови газове от нивото им през 1990, отварят нови области за технологични иновации и създаване на работни места. Структурните и Кохезионния фондове трябва да бъдат използвани за финансиране на мерки, които правят нашите дейности по устойчиви, като например инвестиции в възобновяеми енергийни източници (био-горива, слънчева и вятърна енергия) и енергийна ефективност. Крайно необходимо е управляващите институции, с помощта на Комисията и страните членки, да повишават познанията за икономическите възможности произлизащи от опазването и подобряването на околната среда.
22. **Промяна в посока местно доставяне.** Страните членки трябва да дадат сериозен тласък на проекти, които са малки по размер и с дългосрочна ориентация. Същевременно трябва да се намаляват и избягват решения, които са капитално интензивни и са от края на производствения цикъл. За да се подпомогне този процес 10 милиония миним за кандидатстващи проекти трябва да бъде намелен. Това ще даде възможност и на по-малки проекти да получат финансиране, като например за инвестиции в градския транспорт и за запазване на биоразнообразието. Минимума от 5 милиона, установен по програма ИСПА, в комбинация с проблема за “усвояването на средствата по фонда” показаха вече, че са препятствие за кандидатстването на проекти, които са по-икономически жизнени и устойчиви от гледна точка околна среда. Както заявихме по-рано, трябва да бъдат взети под внимание поуките от текущите програми и инициативи на Общността.

Стъпка 3: Партньорство

23. **Трябва да се създадат механизми, които да осигурят прозрачност и отговорност в процеса на взимане на решения.** Често министерствата и правителствените агенции подготвящи плановете и програмите за Структурните (и Кохезионния) фондове са въввлечени и в изпълнението им. Следователно, за да бъде избегнат конфликт на интереси, е съществено в процеса на изготвянето и изпълнението на програмите за фондовете да участват и представители на различни министерства, институции свързани с околната среда и най-вече обществеността. Подобен подход също би спомогнал за ефективното използване на фондовете и ще намали риска от злоупотреби.
24. **Органите на властта, свързани с околната среда, трябва да имат ръководеща роля при гарнатирането на съответствието на програмите на Структурните фондовете с принципите на устойчивото развитие.** За да се осигури системно прилагането на високи стандарти за опазване на околната среда, както в различните програми таки и в различните страни членки, е необходимо новите правила за фондовете трябва ясно да определят органите на властта, които ще участват в подготовката, преговарянето и изпълнението на всички Структурни програми. Ние също препоръчваме:
- **“Менеджер устойчиво развитие”** да бъде посочен за връзка между институциите управляващи фондовете и комитетите за наблюдение, който ще може да следи за

интегрирането на условията свързани с околната среда в подготовката и изпълнението на програмата.

- Органите, които управляват фондовете, да включват **представители на различни правителствени отдели и министерства** за да се отразят различните секторни интереси и да се подпомогне диалога между тях.
25. **Въвличане на гражданското общество.** Европейския съюз трябва да насърчава широко и ефективно партньорство на национално и регионално ниво между икономическите, социалните и други заинтересовани лица в програмния процес на Структурните фондове. Част от партньорството трябва да бъдат и неправителствени и нестопански организации работещи за опазването на околната среда. Това е един важен подход за подпомагане на гражданското общество в новите и досегашните страни членки. Ефективното партньорство означава ранното въвличане на партньорите в подготовката на програмите, изготвянето на бюджета, управлението, наблюдението и оценката на помощта по Структурните фондове. Ефективното участие на НПО изисква изпълнението на следните принципи:

А. Достъп до информация. Съществена е информацията за процесите на планиране и работа, и техните времеви рамки, както и ранно оповестяване на срещи и крайните срокове за консултации. Всички документи свързани с програмния процес трябва да бъдат обществено достъпни. Документите трябва да бъдат направени публично достояние най-малко един месец преди крайния срок за коментари. Прозрачност, навременна и точна информация трябва да бъдат осигурени и за всички партньори в комитетите за управление и наблюдение на фондовете.

Б. Обратна връзка за коментарите при консултациите. Заинтересованите лица, чиито коментари не са били взети под внимание трябва да получат ясни обяснения не по-късно от три месеца след приключване на консултациите. За коментарите, които са одобрени, също трябва да бъде дадено обяснение за начина, по който те са били отразени в съответните документи.

В. Равнопоставено представителство на природозащитните НПО, наред с икономическите и социалните партньори в процеса на подготовка, изготвяне на бюджет, управление, наблюдение и оценка на помощта от Структурните фондове. В момента въвличането на НПО варира в голяма степен в различните страни. Правилата за новите Структурни и Кохезионния фондове трябва да регламентират участието на природозащитните организации като партньор в съответните структури на национално, регионално и местно ниво. Опитът показва, че инвестирането в ранно обществено участие води до по-добро приемане и поддръжка от партньорите в последствие. Природозащитните организации трябва сами да номинират свои представители в различните структури и представителите трябва регулярно да докладват на всички НПО за своята дейност.

Г. Играждане на капацитета на НПО и покриване на директните разходи. Страните членки, получаващи подпомагане от европейските фондове, трябва да предоставят техническа помощ и съ-финасиране за подпомагане на участието на националните и регионални НПО и мрежи от НПО при тяхното участие като партньори в Структурните фондове. По специално това са дейностите свързани с подготовка, управление, наблюдение и оценка на помощта от Структурните фондове и разпространяването на информация до широката общественост. Всички директни разходи (като например пътувания и нощувки) за представителите на НПО трябва да бъдат покрити чрез бюджета за техническо подпомагане на фондовете или чрез допълнителна бюджетна линия, включена в програмите.

Д. Участие на НПО в изпълнението на проекти. Управляващите органи трябва да насърчават, където е възможно, въвличането на НПО при изпълнението на проекти. При

интерес за установяване на партньорство трябва бъдат давани указания от спецификите на процеса на селския на проектите.

Стъпка 4: Оценка

- 26. Комисията трябва да стандартизира индикаторите използвани за оценка на приноса на Структурните и Кохезионния фондове за устойчивото развитие.** Въпреки поетите ангажименти в 6-ят План за действие в областта на околна среда, все още няма стандартно средство с което управляващите органи да наблюдават до каква степен фондовете са използване за насърчаване на устойчивото развитие. За да се установи добрата практика, Комисията трябва да направи преглед на индикаторите за устойчиво развитие и опазване на околната среда, използвани към момента от страните членки при предварителната, междинната и заключителната оценка на структурните фондове. В последствие Комисията трябва да издаде наръчник за най-добре приетите и успешни индикатори. Тези индикатори трябва да оценяват резултатите от програмите (като например действителните ефекти върху околната среда), а също и от процедурите като например предоставянето на информация, яснота по отношение на процеса на консултациите и качеството на участието на партньорите. Прегледа на индикаторите от Комисията трябва да бъде извършен посредством консултативен процес, който да отрази виждането на различните заинтересовани страни и опита на природозащитните НПО.
- 27. Комисията трябва да осигури равнопоставеност на икономическите, социалните и природозащитните цели и индикатори.** Правилата на Структурните и Кохезионния фондове трябва да водят управляващите органи при установяването на природозащитни цели при разработването на приоритетите на програмите и резултатите от проектите. В процеса на преговорите между Комисията и страните членки трябва да се наблюдават отблизо залагането на целите и избора на индикаторите. Управляващите органи трябва да докладват регулярно за напредъка по изпълнението на целите, ясно позовавайки се на използваните индикатори.
- 28. Управляващите органи трябва да правят оценка на резултатите от проекта.** Целите и индикаторите за опазване на околната среда и устойчивост са също толкова важни колкото финансовите цели и индикатори. По всяко време одитори могат да правят проверка на финансовото управление на проектите от Структурните фондове. В същото време не съществува ясен процес за наблюдение на изпълнението на другите цели, в това число и целите свързани с устойчивост на проекта и ефекта му върху околна среда. Задължително изискване през новия програмен период трябва да бъде оценката на изпълнението на целите свързани с околната среда и устойчивост (които водят до постигането на целите на СУР).
- А. Трябва да има постоянно наблюдение на въздействието върху околната среда и устойчивото развитие** след като проекта достигне фазата на изпълнение, за да следят непредвидени въздействия върху околната среда и устойчивостта на проекта. Трябва да са налице механизми (като например работа с отговорните институции), които да гарантират спирането на всички опасни дейности и коригирането на вредите доколто е възможно веднага след тяхната идентификация.
- Б.** Наблюдението на последствията от проекта трябва да бъде приемано като позитивно средство за идентифицирането на положително въздействие върху околната среда и помощ за бъдещия избор на добри проекти за постигане на устойчиво развитие. Поуките от изпълнението на проектите трябва бъдат взимани под внимание и **да бъдат регистрирани в обща база данни на страните членки.**
- 29. Доброто представяне в областта на околната среда трябва бъде награждавано.** В бъдеще Комисията трябва да гарантират, че при разпределението на Резервния фонд

за изпълнение (към момента фонда представлява 4% от задължението на страните членки към Структурните фондове) се взема под внимание приноса на страните членки към целите на Европейската Стратегия за устойчиво развитие.

30. Комисията трябва да спира финансирането по Структурните и Кохезионния фондове в случаите, когато проектите е възможно да донесат вреди за околната среда. Новите правила трябва да продължат да изискват спазването на съществуващото природозащитно законодателство (като например Директивите за птиците и местообитанията, Рамкова директива за водата, Директивите за Стратегическа оценка и ОВОС) и да осигурят избягване на вреди, унищожаване, влошаване или загуба на природни активи, както и биоразнообразието. При това трябва да се имат предвид и потенциални вреди върху ендемични или глобално застрашени видове и техните местообитания. Ако са повдигнати сериозни съмнения срещу определен проект, Комисията има отговорността да спре финансирането до момента на пълното и прозрачно изясняване на случая. При доказването на вреда фондовете трябва да бъдат спирани. Зелена светлина трябва да се дава само на проекти, които са доказали ясно, че не подценяват изпълнението на природозащитното законодателство.

31. Комисията трябва да отговаря бързо на възражения свързани с околната среда. Налице са множество случаи, при които страните членки или техните регионални или местни органи подкрепят потенциално вредни проекти. В тези случаи природозащитните НПО трябва да отнесат своите оплаквания към Европейските институции и в частност към Комисията. За съжаление, в продължение на дълъг период от време капацитетът на Генерална дирекция Околна среда да разглежда подобни оплаквания не беше адекватен, а сега е и допълнително намален с разширяването на ЕС от 15 на 25 страни членки. Комисията трябва да намери начин за запълването на тази празнина и да подобри механизма за разглеждане на оплаквания свързани с околната среда до степен, в която опазването на околната среда е напълно гарантирано.

Тази позиция е изготвена от: BirdLife International, CEE Bankwatch Network, CEEWEB, Friends of the Earth Europe, Milieukontakt Oost-Europa and WWF.

Тя бе широко разпространена и към момента подписана от:

European Environmental Bureau: *Federation of 140 environmental citizens' organizations*

WWF (World Wide Fund for Nature), *being active and present in many European countries including Spain, Italy, Greece, France, Belgium, the Netherlands, Sweden, Denmark, Norway, Finland, UK, Germany, Austria, Switzerland, Poland, Latvia, Hungary, the Danube/Carpathian Programme office and the European Policy Office in Brussels.*

Gesellschaft für Vogelkunde, *BirdLife Austria*

Natuurpunt, *BirdLife Belgium*

BIOSELENA, *Foundation for Organic Agriculture, Bulgaria*
Centre for Environmental Information and Education, *Bulgaria*
Environmental Association For Earth, *Bulgaria*

BirdLife *Cyprus*

Centre for Community Organising, *Czech Republic*
Czech Society for Ornithology
Green Circle, *Czech Republic*
Hnutí DUHA, *Czech Republic*

Estonian Fund for Nature, *Estonia*
Estonian Green Movement, *Estonia*
Estonian Seminatural Community Conservation Association, *Estonia*
Estonian Society for Nature Conservation, *Estonia*

Ligue pour la Protection des Oiseaux, BirdLife *France*

Hellenic Ornithological Society, *Greece*

Clean Air Action Group, *Hungary*
Csalan Association, *Hungary*
Hungarian Association of Environmental Educators, *Hungary*
National Society of Conservationists, *Hungary*
Nature Protection Association of Csongrad county, *Hungary*
Reflex Environmental Association, *Hungary*
Youth Nature Protectors of Hajduboszormeny, *Hungary*

LIPU, BirdLife *Italy*

Green Liberty, *Latvia*

Norges Naturvernforbund, *Norway*

European Center of Sustainable Development, *Poland*
Green Federation Gaja, *Poland*
Institute for Sustainable Development, *Poland*
Institute of Environmental Economics, *Poland*
Polish Green Network, *Poland*
Polish Greens, *Poland*

Eco Counselling Center Galati, *Romania*
Ecological Society from Maramures, *Romania*
Ecosens, *Romania*
Earthvoice *Romania*
EURO-CONSENS, *Romania*
Focus Eco Center, *Romania*
Mare Nostrum, *Romania*
Prietenii Pamantului, Earth Friends, *Romania*
TERRA Mileniul III, *Romania*
AQUATERRA, The Ecological Society for the Study and Conservation of the Wild Flora and Fauna, *Romania*
The Romanian Ornithological Society

Amber Trail Association, *Slovakia*
A-projekt, *Slovakia*
Architekture for Sustainable Development, *Slovakia*
Center for Environmental Public Advocacy, *Slovakia*
Center of Environmental Activities, *Slovakia*
Center of Environmental and Ethical Education ZIVICA, *Slovakia*
City Council of the Slovak Union of Nature and Landscape Conservationists, *Slovakia*
Civic Association Brectan, *Slovakia*
Civic Association For Worthy Radvan, *Slovakia*
Civic Association Elias, *Slovakia*
Civic Association Hornonitrie, *Slovakia*
Civic Association Hrochot, *Slovakia*
Civic Association KRTKO, *Slovakia*
Civic Association Living Planet, *Slovakia*
Civic association Save the Letanovce Mill, *Slovakia*
Civic Association SOSNA, *Slovakia*
Civic Association TATRY, *Slovakia*
Community Center, *Slovakia*
DAPHNE, Institute of Applied Ecology, *Slovakia*

Dubnica Environmental Group, *Slovakia*
Ekoagroforum Platform, *Slovakia*
Ekopolis Foundation / EPC Slovakia
For Mother Earth, *Slovakia*
Friends of the Earth *Slovakia*
Gremium of the Third Sector, *Slovakia*
Ipoly Union, *Slovakia*
National Trust of Slovakia
People Against Racism, *Slovakia*
Regional Environmental Center Slovakia
Slatinka Association, *Slovakia*
Society for the Protection of Birds in Slovakia
Society of Friends of the Earth, *Slovakia*
Vydra, *Slovakia*

DOPPS BirdLife, *Slovenia*

The Spanish Ornithological Society, *Spain*

Groundwork UK, *United Kingdom*

The Royal Society for the Protection of Birds, *United Kingdom*

For more information please contact:

Rachel Lee Rachel.Lee@rspb.org.uk, BirdLife International <http://www.birdlife.net>;

Magda Stoczkiewicz magdas@foeeurope.org, CEE Bankwatch Network <http://www.bankwatch.org>;

András Krolopp krolopp@ceeweb.org, CEEWEB <http://www.ceeweb.org>;

Martin Rocholl martin.rocholl@foeeurope.org, Friends of the Earth Europe <http://www.foeeurope.org>;

Paul Kosteink p.kosterink@milieukontakt.nl, Milieukontakt Oost-Europa <http://www.milieukontakt.nl> and

Stefanie Lang Cohesion@wwfepo.org, WWF <http://www.panda.org>.